

Razvoj didaktike pouka skozi desetletje IP-jev

Pedagoška komunikacija je bistvo kakovostnega učenja. Ključ motivacije za učenje je v lastni ideji učečega se oz. v osebnem učnem cilju. Učni dosežki so boljši, če se učenje izvaja v miselnem procesu, kjer učenec znanje gradi (nadgrajuje) s samouravnavanjem (samoregulacijo učenja), učitelj pa ga pri tem podpira. Merilo spodbudne učne klime (učnega okolja je medsebojno zaupanje. Ideje (cilji) se rojevajo kjerkoli, tudi v šoli, kjer okolje in odnosi omogočajo, osvobajajo in varujejo hkrati. (IP, 2006).

Inovativni učitelji spreminjajo metodo pedagoške komunikacije, da bi zmanjšali konflikte med dejavniki VIZ. Integrirajo vsebine predmetov med seboj, da bi bil pouk vsebinsko bolj osmišljen. Poskušajo timsko sodelovati. Želijo več znanja o porazdeljenem vodenju pouka. (IP, 2007).

Ključ uspešnega samorazvoja je v motiviranosti za realizacijo lastne ideje. Konstruktivistivno izkušnjo zmorejo raziskovalci novosti ponuditi svojim kolegom in učencem. Nosilci IP poročajo, da tisti, ki jim je uspelo k samouravnavanju učenja spodbuditi tudi učence, že beležijo boljše učne uspehe in večjo zavzetost za šolsko učenje ter predstavljanje naučenega. Z lastno raziskovalno prakso učitelji animirajo učence, da jih poskušajo posnemati. Učni dosežki so boljši, ko učenec gradi svoje znanje s samouravnavanjem, učitelj pa ga pri tem podpira. Ideje, cilji se rojevajo v spodbudnem učnem okolju, ki osmišlja in varuje hkrati. S pričakovanimi rezultati oz. osebnimi cilji se uspešno približujejo individualizaciji (personalizaciji) pouka . osebni cilji omogočajo opredeljevanje realnih meril oz. indikatorjev uspešnosti posameznika v skupini. Skupni učni cilj učenca zbližuje z učno skupino in na ta način učitelji diferencirajo (prilagajajo) pouk. Ugotavljajo, da je pouk učinkovit le, če je naravnano na osebo (osebnost). Učinkovita diferenciacija zbližuje, ker upošteva potrebe in pričakovanja posameznika, gre za vzajemno sodelovanje učitelja z učenci, za povezovanje učnih stilov učenja s stili poučevanja, za zблиževanje disciplin (celovito integrirano povezovanje učnih vsebin) in za bogatenje učnih priložnosti. (IP, 2008).

Pedagoški klepet je eden od pomembnih elementov skupne refleksije; bistri umevanje in opogumlja v procesu preobraževanja. Medsebojna podpora, izmenjava pedagoških dobrot je izjemna dragocenost v razvoju avtonomije (profesionalnem razvoju) in magnet za ustvarjanje didaktičnih idej. IP omogočajo izkustveno preobrazbo. Klasični kurikulum oblikujejo učitelji fleksibilneje, predvsem pa bolj odprto. Klasično diferenciacijo poučevanja menjajo za inovativne oblike zблиževanja socialnih učnih skupin. Klasično individualizacijo menjajo za na osebo naravnano učenje v učnih skupinah. Samovzgoja se integrira v oblike izobraževanja. Oblikovani so modeli formativnega spremljanja za širjenje. (IP, 2009).

Rezultati posodabljanja so vidni v dokazih različnih oblik, ki jih predstavljajo. Tako IP spodbuja učenje in ga hkrati poskuša dojeti na različne načine. Uvaja se IKT, ječjezičnost = na pohodu. Učni prostor se namenja tudi divergentnemu razmišljanju (inovativna raba novih didaktičnih pristopov). Spodbuja se inspirativno/navdihujoče razmišljanje o učni vsebini oz. učnih ciljih skupaj z mladimi za snovanje idej in ciljev učenja. Pod drobnogledom je kakovost merjenja učenja in v tem smislu razvoj didaktičnih novosti (merjenje kot primerjanje učenja v različnih učnih fazah pri posameznem učencu v učni skupini). Širjenje formativnega spremljanja v širše šolsko okolje na podlagi dograjenih misli oz. virov v razvojno-aplikativnem projektu oz. mreži formativnih šol. (IP, 2010).

Premisleki o tem, kaj loči dobrega učitelja od najboljšega oz. inovativnega in uvid: »Šolsko srce bije s srci otrok in njihovih učiteljev.« Spoznanje po refleksiji: pri pouku se premalo poslušamo. Predvsem učitelji naj prisluhnejo potrebam in pričakovanjem učečih se. Temi raziskovanja: komunikacija in socializacija. Priporočilo inovativnih učiteljev: Pri pouku (v učnem procesu) nameniti več časa sebi za poslušanje mladih in za povratno informiranje ter za uglasovanje z njimi, da bi lahko mladi samostojno umevali in se ustvarjalno prilagajali na svet. V ta namen si mora učitelj vzeti več časa za poslušanje otrok, da bi lahko dal smiselno in učinkovito povratno informacijo za učenčevo učenje. učitelj si mora pridobiti kompetenco za pedagoško poslušanje in za povratno informiranje, da bi omogočil učencu uglasovanje oz. didaktične elemente za tekoče medsebojno sporazumevanje. Izvaja se na otroka naravnani učni proces. Spreminja se paradigma pedagoške komunikacije v smeri kakovostnejše personalizacije (na osebnost naravnane pouka). (IP, 2011).

Intenzivna dejavnost je izoblikovala priložnost za oblikovanje koncepta odprtega učenja in za njegovo širjenje v interesna okolja. Skupna tema inovativnih učiteljev je povezovanje (zveze, odnosi); Odprta učna okolja, gozdne šole in vrtci, Socializacija in jeziki, Formativno spremljanje. Oblikovan je koncept odprtega učenja. Oblikovani so modeli formativnega spremljanja za širjenje v raznotera šolska okolja. (IP, 2012).

Spoznanje iz refleksije: Nuja je sila, ki v sebi nosi idejo problema in tudi rešitve. Inovativni učitelji spoznavajo, da je še premalo Ustvarjanja, izvirnosti in strasti pri šolskem učenju. Inovativni učitelji se bodo prepustili lastni želji po pedagoškem raziskovanju. Iskanje formule za uspešno prilagajanje na šolsko učenje. pod drobnogledom je organiziranje učnega okolja in hkrati merjenje kakovosti učenja. Ugotavlja se medsebojni vpliv obeh komponent (organizacije in merjenja). Razmišlja se o prilagoditvah učnih virov ter o možnostih za raznolike oblike sodelovanja v socialnih učnih skupinah. (IP, 2013).

Inovativni učitelj pouk organizira in ustvarja tako, da pusti nekaj prostora, časa in virov za odkrivanje še učencu. Na ta način jih aktivno vključi v pouk in upošteva njihove ideje v spiralnem izvedbenem kurikulumu. Ustvarjalni učitelj v razred prinese učni magnet. Magnet je prvi učni vtis, ki pritegne. Tudi učenci imajo svoje magnetne. Inovativni učitelji nesebično delijo svoje znanje, prav tako inovativni učenci. Oboji so zgled. Inovativne učitelje vleče strast bolj kot jih za(o)vira strah. Strast kaže pot razvoja učenja (zapis po refleksiji). Inovativni učitelji se ukvarjajo s človekovim zavednim in nezavednim mišljenjem. Razmišljajo o kultiviranju možganov v šoli. Posebej se zanimajo za razvoj pozornosti. Razmišljajo o zanimivih oblikah razvoja jezikovnih sposobnosti, o samoregulaciji in o razvoju socialne oz. čustvene inteligence. Kognitivna spoznanja nevroznanosti povezujejo s konstruktivnim in humanističnim formativnim spremljanjem razvoja znanja. (IP, 2014).

Zbrala in uredila: dr. Natalija Komljanc, jan. 2015

